

Bezpieczeństwo pacjenta

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki Medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Ul. A. Pawińskiego 3a, 02-106 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch - Osuch
Koordinator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch - Osuch
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. i n. o zdr. Magdalena Krysińska-Pisarek magdalena.krysinska-pisarek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch – Osuch, Prof. dr hab. n. med. Piotr Tyszko

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I – III rok, semestr zimowy i letni	Liczba punktów ECTS	2.00
------------------------------	-------------------------------------	----------------------------	------

FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ	Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim		
wykład (W)		
seminarium (S)		
ćwiczenia (C)		
e-learning (e-L)	30	1.2
zajęcia praktyczne (ZP)		
praktyka zawodowa (PZ)		
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	20	0.8

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Opanowanie wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa pacjenta, w celu zmniejszenia liczby błędów medycznych, poprawy bezpieczeństwa pracy w aspekcie ewentualnych roszczeń pacjentów.
C2	Po zajęciach student wie: jakie są zagrożenia dla bezpieczeństwa pacjenta, na co należy zwrócić szczególną uwagę w poszczególnych sytuacjach klinicznych w aspektach związanych z bezpieczeństwem chorego, w jaki sposób można zminimalizować ryzyko wystąpienia błędu medycznego, zdarzenia niepożądanego, co może zwiększać zagrożenie bezpieczeństwa pacjenta, co należy zrobić, gdy zdarzenie niepożądane wystąpi, co chcielibyśmy powiedzieć, a co należy powiedzieć pacjentowi, jeśli zdarzenie niepożądane wystąpi, jaka jest odpowiedzialność względem pacjenta, jak można zapobiec wystąpieniu podobnego zdarzenia w przyszłości.
C3	Nabywanie umiejętności krytycznego przeglądu aktualnej literatury medycznej oraz zastosowania ww. w praktyce lekarskiej.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 29 września 2023)
---	--

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

G.W5.	regulacje prawne dotyczące praw pacjenta i Rzecznika Praw Pacjenta oraz istotne na gruncie działalności leczniczej regulacje prawne z zakresu prawa pracy, podstaw wykonywania zawodu lekarza i funkcjonowania samorządu lekarskiego;
G.W18.	pojęcie i typologię zdarzeń niepożądanych, w tym błędów medycznych i zdarzeń medycznych, ich najczęstsze przyczyny, skutki, zasady zapobiegania oraz opiniowania w takich przypadkach;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
G.U2.	zbierać informacje na temat uwarunkowań i obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i niezakaźnych oraz planować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania;
G.U8.	postępować w sposób umożliwiający zapobieganie zdarzeniom niepożądanym oraz zapewniający zachowanie jakości w ochronie zdrowia i bezpieczeństwa pacjenta, monitorować występowanie zdarzeń niepożądanych i reagować na nie, informować o ich występowaniu i analizować ich przyczyny;
G.U10.	organizować środowisko pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjenta i innych osób przy uwzględnieniu wpływu czynników ludzkich i zasad ergonomii;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 29 września 2023 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	systemy ubezpieczeń w zakresie odpowiedzialności cywilnej;
W2	problemy zakażenia szpitalnego i zagrożenia ze strony patogenów alarmowych;
W3	definiuje zakażenia szpitalne, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku szpitalnym, dróg szerzenia, zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych;
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	stara się unikać popełnienia błędu medycznego we własnych działaniach
U2	przewodzić dokumentację medyczną;
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
(e-L) seminarium 1	Wprowadzenie do zajęć i holistyczne ujęcie pojęcia „bezpieczeństwo pacjenta”. Kontrola zakażeń. Ocena ryzyka przy przyjęciu do szpitala oraz podczas hospitalizacji pacjenta.	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.
(e-L) seminarium 2	Ubezpieczenia lekarzy i podmiotów leczniczych. Bezpieczeństwo pacjenta poddawanego procedurom inwazyjnym (identyfikacja pacjenta, potwierdzenie rodzaju zabiegu/operacji – okołooperacyjna karta kontrolna, okołooperacyjna profilaktyka antybiotykowa).	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.
(e-L) seminarium 3	Analiza błędów medycznych, zdarzeń niepożądanych oraz sytuacji niedopełnienia należytej staranności – opisy i nauka na przykładach. Analiza orzeczeń sądów oraz wojewódzkich komisji ds. orzekania zdarzeń medycznych.	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.

(e-L) seminarium 4	Definicje: bezpieczeństwo pacjenta, błąd medyczny, zdarzenie niepożądane, niedopełnienie należytej staranności (rodzaje, przykłady, częstość występowania).	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.
(e-L) seminarium 5	Bezpieczeństwo farmakoterapii w szpitalu (szpitalna polityka antybiotykowa, szpitalna lista antybiotyków, zgłaszanie działań niepożądanych leków, błędy farmakoterapii – zasady zapobiegania, rozpoznawania, monitorowania).	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.
(e-L) seminarium 6	Zapobieganie zakażeniom szpitalnym: zasady izolacji, rozpoznawanie, raportowanie i monitorowanie oraz zapobieganie zakażeniom szpitalnym, znaczenie badań mikrobiologicznych (skrining vs diagnostyka) dla bezpieczeństwa pacjenta i personelu. Pacjent a odpowiedzialność odszkodowawcza za zakażenie krwiopochodne. Aktualna epidemiologia zakażeń szpitalnych w Polsce i na świecie. Zasady zapobiegania zakażeniom szpitalnym.	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.
(e-L) seminarium 7	Wpływ czynników ludzkich na bezpieczeństwo pacjenta (tzw. model sera szwajcarskiego, sprzyjający błędom – czynniki utajone (np. obciążenie pracą), czynniki sprzyjające błędom (np. środowiskowe, zespołowe, indywidualne), aktywne zaniechanie, mechanizmy obrony.	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.
(e-L) seminarium 8	Zaangażowanie pacjenta w procesy diagnostyczno-terapeutyczne. Wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich.	G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. BEZPIECZEŃSTWO PACJENTA - Nauczanie na kierunkach medycznych, Podręcznik Światowej Organizacji Zdrowia, Patient Safety Curriculum Guide Multi-professional Edition

Uzupełniająca

1. Dykowska Grażyna, Fronczak Adam, Wybrane zagadnienia z bezpieczeństwa pacjenta. Cz. 1: System ochrony zdrowia a bezpieczeństwo pacjenta WUM skrypt dla studentów tom I
2. Dykowska Grażyna, Olejniczak Dominik, Wybrane zagadnienia z bezpieczeństwa pacjenta. Cz. 2: Otoczenie w systemie ochrony zdrowia a bezpieczeństwo pacjenta WUM skrypt dla studentów tom II

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
G.W5., G.W18., W.1., W.2., W.3., G.U2, G.U8, G.U10., U.1., U.2.	Ukończenie wszystkich aktywności na platformie e-learning. Zaliczenie testu na platformie e-learning.	100% realizacji przedstawionego materiału; uzyskanie pozytywnej oceny z trzech zadań zamieszczonych na platformie e-learning (uzyskanie co najmniej 7 na 10 możliwych do zdobycia punktów z pojedynczego zadania); uzyskanie co najmniej 60% możliwych do zdobycia punktów w teście.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Regulamin zajęć :

1. Zajęcia prowadzone są w formie e – learningu (kurs na platformie www.e-learning.wum.edu.pl).
2. Zajęcia e-learningowe składają się z modułów, które zawierają prezentacje, artykuły z prasy medycznej w języku polskim i/lub angielskim, filmy edukacyjne.
3. Przejście do kolejnego modułu jest możliwe po zaliczeniu modułów poprzednich.
4. Warunkiem zaliczenia kursu e-learningowego jest pozytywne zaliczenie testu oraz uzyskanie pozytywnej oceny przesłanych na platformie e-learningowej zadań (trzech).
5. Po uzyskaniu minimalnej liczby punktów z testu (6/10 pkt.) – uzyskuje się certyfikat zaliczenia szkolenia e-learningowego.
6. Test jest testem jednokrotnego wyboru, można do niego przystępować dwa razy (w przypadku niezaliczenia dwukrotnego testu – konieczny kontakt z prowadzącym zajęcia).
7. Certyfikat jest dowodem poświadczającym zaliczenie zajęć e-learningowych.
8. Po zakończeniu fakultetu uczestnicy otrzymują dodatkowo certyfikat Polskiego Towarzystwa Medycyny Ubezpieczeniowej.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

KIEROWNIK
Zakładu Medycyny Społecznej
i Zdrowia Publicznego
prof. dr hab. n. med. Aneta Nilsch-Osuch

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich